

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟ ΝΕΟΓΝΟ

7ο ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΑΘΗΡΟΣΚΛΗΡΩΣΗΣ

Δρ. Μαρία Τζητηρίδου-
Χατζοπούλου

Παιδίατρος

Νεογνολόγος-Αναπτυξιολόγος
Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής ΑΠΘ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Π.Ο.Υ : οι ελληνίδες καπνίστριες κατέχουν την πρώτη θέση στην παγκόσμια κατανάλωση καπνού (31,3%), 2007
- Θάνατοι από το κάπνισμα 5.000.000/έτος
- Ευρώπη, Νότιος Αφρική, Αυστραλία , 20%-45% όλων των εγκύων καπνίζουν
- Καναδάς, Σουηδία (15%),συνεχή καμπάνια για τη μείωση του καπνίσματος
- Τα νεαρά κορίτσια είναι ο στόχος της διαφημιστικής καμπάνιας των καπνοβιομηχανιών

FUMAÇA TÓXICA

O Ministério da Saúde adverte:
**Respirar a fumaça deste produto causa
pneumonia e bronquite.**

PARE DE FUMAR
DISQUE SAÚDE
0800 61 1997

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΒΑΣΗ ΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ

- Διαπλακουντική επικοινωνία μητέρας –εμβρύου
- **Επίπεδα νικοτίνης** στο έμβρυο και στο αμνιακο υγρό είναι υψηλότερα από αυτά στην μητέρα
- Ο καπνός περιέχει **6.800** τοξικές ουσίες

- **Νικοτίνη**→ περνά τον φραγμό του πλακούντα, προκαλεί αγγειοσύσπαση, συνθήκες υποξίας στο έμβρυο ,διαταραχή στη μεταφορά των θρεπτικών συστατικών
- **Μονοξείδιο του άνθρακα** →ενώνεται με τα ερυθρά αιμοσφαίρια και εμποδίζει την πρόσληψη οξυγόνου κατά 20%, στο έμβρυο αύξηση της αιμοσφαιρίνης , του καρδιακού ρυθμού, ΑΠ
- **Κάδμιο**→ συσσωρεύεται στα νεφρά και το ήπαρ, τοξική δράση έγκυα ζώα, προεκλαμψία
- **Κυανιούχο άλας**→μειώνει την ικανότητα του εμβρύου να χρησιμοποιεί την βιταμίνη B12 , σχηματισμό των πρωτεϊνών και των ερυθρών αιμοσφαιρίων, αναστολή της αναπνευστικής αλυσίδας του μιτοχονδρίου

Κάπνισμα και επιπλοκές κύησης

- Ενδομήτριος θάνατος
- Αποβολή
- Αποκόλληση πλακούντα, Προδρομικός πλακούντας
- Πρόωρος τοκετός
- Έκτοπη κύηση
- ↑ Περιγεννητική θνησιμότητα (150%)
- Πρόωρη ρήξη των εμβρυϊκών υμένων
- Ενδομήτρια καθυστέρηση της ανάπτυξης (δοσοεξαρτώμενη)

Ανωμαλίες πλακούντα Ι

- Ιστολογική εξέταση πλακούντων καπνιστριών εγκύων → ελάττωση της επιφάνειας των εμβρυϊκών τριχοειδών, ελάττωση του όγκου των μεσολαχνίων διαστημάτων → ελάττωση της διάχυσης του οξυγόνου → **υποξικό stress**
- Ελαττωμένη διαφοροποίηση της κυτταροτροφοβλάστης
- Η παθητική έκθεση της εγκύου στον καπνό έχει τα ίδια αποτελέσματα με το ενεργό κάπνισμα **στην ανάπτυξη του πλακούντα**

Ανωμαλίες πλακούντα II

- Σουηδία, καταγραφή 2.000.000 γεννήσεις
18 έτη
- 2.345 περιπτώσεις προδρομικού πλακούντα
- Αναλογία πιθανότητας για προδρομικό πλακούντα
μεταξύ καπνιστριών ήταν 1:1,53
- Δοσοεξαρτώμενη σχέση 1: 1.40, καπνίστριες < 10
τσιγάρα, 1:1.73 > 10 τσιγάρα

Επιπτώσεις του καπνίσματος της μητέρας κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης στο νεογνό

- Π.Ο.Υ <<το κάπνισμα της μητέρας του εμβρύου έχει βρεθεί ότι επηρεάζει την ανάπτυξη των πνευμόνων και του εγκεφάλου, με αποτέλεσμα να επιβαρύνει την υγεία αυτού του παιδιού για όλη του τη ζωή>>

Επιπτώσεις

- Χαμηλό βάρος γέννησης νεογνού
- Συγγενείς ανωμαλίες
- Σύνδρομο αιφνίδιου θανάτου των βρεφών
- Προδιαθεσικός παράγοντας για βρογχικό άσθμα
- Αυξημένη νοσοκομειακή νοσηλεία των παιδιών
- Διαταραχή συμπεριφοράς, ελλειμματική προσοχή
- Αυτιστικές διαταραχές
- Υπογονιμότητα στα αγόρια

Μητρικό κάπνισμα και χαμηλό βάρος γέννησης νεογνού

- Έγκυες καπνίστριες έχουν κατά μέσο όρο 150-250 gr μικρότερου βάρους γέννησης νεογνά, συγκριτικά με τις μη καπνίστριες
- ΧΒΓΝ → αυξημένο διάστημα νοσηλείας, αναπτύσσουν χρόνια νοσήματα, μαθησιακές δυσκολίες, μεταβολικό σύνδρομο

Σύνδρομο του αιφνίδιου θανάτου των βρεφών

- Τα νεογνά των μητέρων που καπνίζουν στην διάρκεια της κύησης έχουν 2,3 φορές περισσότερο κίνδυνο για SIDS
- 3 φορές αυξάνεται στα βρέφη που εκτίθενται σε παθητικό κάπνισμα

Μητρικό κάπνισμα και αναπνευστικό σύστημα του παιδιού

- Μειώνει την αναπνευστική λειτουργία
- Παράγοντας κινδύνου για ασθματική βρογχίτιδα στο 1^ο χρ. ζωής
- **Δοσοεξαρτώμενη** → για κάθε ένα τσιγάρο που καπνίζει η μαμά, αυξάνεται κατά 1% η πιθανότητα εμφάνισης βρογχικού άσθματος

Νευροαναπτυξιακές επιπτώσεις I

- Δέσμευση των υποδοχέων ντοπαμίνης
- Ευερεθιστότητα ,τρόμο (νεογνό)
- ↓ ακουστική ανταπόκριση
- Αναγνώριση αντικειμένων (αντίληψης)
- Έλλειψη συγκέντρωσης και προσοχής
- ↓ επεξεργασία πληροφοριών

* 10 τσιγ/ημέρα → διπλάσιο κίνδυνο

Νευροαναπτυξιακές επιπτώσεις II

- > 10 χρ. γνωστικές δυσκολίες
- μνήμη, λεκτική ικανότητα
- Υπερκινητικότητα, ADHD
- Προβλήματα συμπεριφοράς
- Συνέργεια άλλων παραγόντων
(βιολογικοί, περιβαλλοντικοί ?)

Μητρικό κάπνισμα και αυτισμός

- Συχνότητα αυτισμού 1/1.000 γεννήσεις
- Ενδομήτρια καθυστέρηση ανάπτυξης
- Εμβρυϊκή ασφυξία

Μητρικό κάπνισμα και γονιμότητα

- Όσο περισσότερο καπνίζει η μητέρα κατά την κύηση, τόσο μεγαλύτερη είναι η επίδραση στη μείωση του όγκου και της συγκέντρωσης του σπέρματος
- Δανία, 1984-2006, 347 δείγματα σπέρματος, μητέρες >19 τσιγάρα/ημέρα στην κύηση, 38% χαμηλότερο όγκο σπέρματος

Συγγενείς ανωμαλίες

- 1/2500 γεννήσεις
- Λυκόστομα
- Λαγώχειλο
- Πολυδακτυλίες
- Συνδακτυλίες

- Το κάπνισμα 15 ή περισσότερων τσιγάρων ημερησίως επηρεάζει την υγεία των παιδιών σε τέτοιο βαθμό, που εάν όλες οι έγκυες γυναίκες σταματούσαν το κάπνισμα, **θα μπορούσε να αποφευχθεί το 5% των νοσοκομειακών εισαγωγών παιδιών μικρότερων των 8 μηνών**

Συμπερασματικά Ι

- Το έμβρυο /νεογνό εκτίθεται στο κάπνισμα ακουσίως
- Οι επιπτώσεις είναι μακροπρόθεσμες και επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα ζωής του
- Στοχευόμενα προγράμματα διακοπής του καπνίσματος /ιατρεία οικογενειακού προγραμματισμού
- Συστήματα αγωγής στα σχολεία

Συμπερασματικά II

- Μείωση καπνίσματος μέχρι 16 W
- Τα ζευγάρια σταματούν το κάπνισμα 3-4 μήνες, πριν αποφασίσουν να τεκνοποιήσουν
- Αν όλες οι καπνίστριες έκοβαν το κάπνισμα, η περιγεννητική θνησιμότητα θα μειωνόταν κατά 10%

Εσείς καπνίζετε?